Raadsbrief

gemeente
SCHIERMONNIKOOG

Aan:	de gemeenteraad
Afzender:	het college van B&W
Datum:	25-08-2026
Onderwerp:	Voortgang projectprocedure Tennet inzake Doordewind (aanlanding wind op zee)

Aanleiding
Op 21 april 2026 liet u met een motie[1] weten onze reactie[2] op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Net op Zee Doordewind te onderschrijven en ondersteunen.
Afgelopen zomer, op 10 juli 2026 werd de Notitie Reikwijdte en Detailniveau vastgesteld door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.
Met deze brief brengen wij u op de hoogte van de ontwikkelingen rondom dit thema.

Terugblik: van PAWOZ naar Doordewind (DDW)
Op 16 juli 2025 nam de minister van (destijds) Klimaat en Groene Groei een besluit over het Programma Aansluiting Wind Op Zee-Eemshaven (PAWOZ – Eemshaven). De minister koos ervoor om:

- Windpark Doordewind te ontsluiten met elektriciteitskabels via de Schiermonnikoog Wantijroute. Binnen PAWOZ-Eemshaven is vastgesteld dat deze route waarschijnlijk technisch en juridisch mogelijk is. Er is inmiddels een projectprocedure gestart met TenneT als initiatiefnemer. Binnen deze projectprocedure wordt de Schiermonnikoog Wantijroute als voorkeursalternatief nader onderzocht.
- Over de waterstofroutes heeft de minister nog geen besluit genomen. Mogelijkheden daarvoor worden in een later stadium tegen elkaar afgewogen (het gaat dan om de Zoutkamperlaagroute, de Ameland Wantijroute, de Tunnelroute en mogelijk hergebruik van bestaande gasleidingen). Met Prinsjesdag 2025 is duidelijk geworden dat waterstofproductie op zee voor de komende 5 jaar is gepauzeerd door het kabinet. Op dit moment is daarover geen nieuws te melden.
- Voor toekomstige aanlandingen worden de Tunnelroute en de Oude Westereemsroute nader onderzocht als onderdeel van het programma VAWOZ.

Daarmee is het PAWOZ-Eemshaven formeel afgesloten. De verschillende onderdelen hebben een plek gekregen in verschillende procedures en programma's, zoals hierboven beschreven.

Actueel: twee mogelijkheden voor het kruisen van Schiermonnikoog
Op 10 juli 2026 werd de Notitie Reikwijdte en Detailniveau vastgesteld door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Ook is er een reactienota op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau gepubliceerd en werd een voorbereidingsbesluit genomen door het ministerie[3].
Ondertussen vinden verschillende onderzoeken plaats, waaronder op Schiermonnikoog.
Voor de kruising met Schiermonnikoog worden twee routes onderzocht:

- Een ondergrondse boring onder het eiland door
- Een kruising over het eiland heen met behulp van een trencher

[1] Motie: Document Schiermonnikoog - motie kabeltracé ondertekend - AVG - iBabs Publieksportaal
[2] Zienswijze: Document Schiermonnikoog - B&W 04 - Ingediende zienswijze Doordewind - iBabs Publieksportaal
[3] Nieuwsbericht: Doordewind: Notitie Reikwijdte en Detailniveau definitief | Gemeente Schiermonnikoog

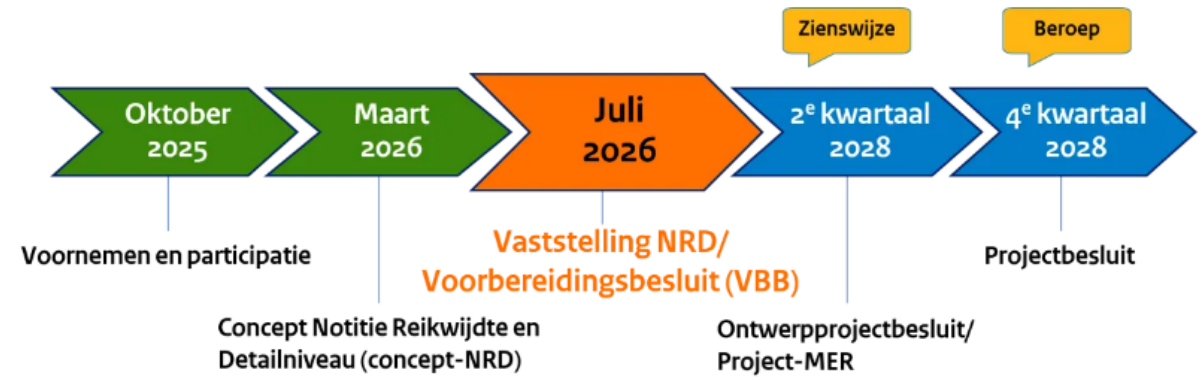
Beide methodes kennen verschillende nadelen die nog nader moeten worden onderzocht. Ze staan kort beschreven in paragraaf 3.3.3 van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau[4]. De omschrijving hierin is nog niet volledig omdat nader onderzoek op dit moment plaatsvindt. De resultaten van het onderzoek komen terecht in een milieueffectrapport (MER).

Uit de definitieve Notitie Reikwijdte en Detailniveau kan worden opgemaakt dat de ondergrondse boring veel effect heeft op het moment van aanleg omdat een werkterrein (2500 m2) moet worden aangelegd van waaruit geboord kan worden. De boring zal waarschijnlijk tweemaal (waarschijnlijk in twee jaar) 2,5 tot 6 maanden duren (afhankelijk van het aantal kabels dat gebundeld kan worden – ook dit wordt nader onderzocht). Na de boring gaan de werkterreinen weg en zal de kabel onder de grond niet te zien zijn.
De bovengrondse methode met de trencher zal waarschijnlijk ongeveer 2 maanden duren in één jaar. Er is een minder groot werkterrein nodig, omdat geen boorinstallatie nodig is. Na het aanleggen zal de route van de kabel in het terrein wel (maanden, mogelijk enkele jaren) te zien zijn in het landschap.

Beide routes worden nader onderzocht.

Planning

In onderstaande tijdlijn ziet u de fase waarin het programma zich op dit moment bevindt.

Zoals u ziet, is de eerstvolgende formele mogelijkheid om te reageren op de plannen in 2028.
Met de initiatiefnemer hebben we besproken dat inwoners van Schiermonnikoog al eerder geïnformeerd willen worden over de eerste resultaten van het onderzoek. Daarom hebben we afgesproken dat er eind 2026 / begin 2027 een informatieavond zal plaatsvinden. Daarnaast sluit de initiatiefnemer regelmatig aan bij de vragenuren van het Nationaal Park. Het is voor uw raad ook mogelijk om apart hiervan Tennet uit te nodigen voor een informerende raadsvergadering.

Relatie met gebiedsinvestering en Buitenkans
Het ministerie Economische Zaken en Klimaat (EZK, voorheen ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) stelt geld voor gebiedsinvesteringen beschikbaar in de vijf aanlandregio's in Nederland waar energie van windparken op zee aanlandt door middel van elektriciteitskabels en/of waterstofleidingen. Het doel van deze gebiedsinvesteringen is om de leefkwaliteit in de omgeving van de aanlandlocaties te verbeteren. Op 15 september staat de besluitvorming over de inzet van de gebiedsinvesteringen tranche 2 en extra middelen voor natuur geagendeerd in uw raad. De gebiedsinvesteringen zijn een extra impuls voor de regio en staan daarmee los van de kosten voor realisatie en (wettelijke) compensatie die van toepassing zijn op de energie-infrastructuur projecten (zoals het Programma Aansluiting Wind Op Zee-Eemshaven, oftewel PAWOZ-Eemshaven). Ook met de ontvangen extra middelen voor gebiedsinvestering en natuur blijft de gemeente Schiermonnikoog tegenstander van een kabelverbinding die Schiermonnikoog kruist.

[4] Definitieve NRD: Vastgestelde NRD - Net op zee Doordewind

Rol gemeente Schiermonnikoog
De gemeente Schiermonnikoog heeft geen formele rol bij de besluitvorming ten aanzien van Net op Zee Doordewind. Voor de gestarte projectprocedure voor aansluiting van windpark Doordewind is TenneT initiatiefnemer en dient de nieuwe staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei uiteindelijk een projectbesluit te nemen.
Het is mogelijk om de initiatiefnemer uit te nodigen voor een informerend bezoek aan uw raad.

Standpunt gemeente Schiermonnikoog
Wij zijn tegen een verbinding die Schiermonnikoog kruist. We hebben dit inmiddels via gesprekken, formele reacties en in de media meermaals kenbaar gemaakt en blijven dit doen. We trekken hierbij op met partners in de regio, zowel overheden als maatschappelijke organisaties. Niet alleen reageren we daarom op projectprocedure Doordewind, maar ook op het programma Verbindingen Wind op Zee (VAWOZ).

Tegelijkertijd voeren we óók gesprekken binnen de nu lopende projectprocedure Net op Zee Doordewind over hoe Schiermonnikoog zo min mogelijk getroffen kan worden door een net op zee-verbinding. We vinden het belangrijk dat onze gebieden (strand en kwelder) toegankelijk blijven en dat de natuur zo min mogelijk geschaad wordt. Met dat uitgangspunt gaan wij steeds in gesprek met de initiatiefnemer en het ministerie. Hierbij hebben wij dit voorjaar extra juridische ondersteuning ingeschakeld, ook voor het opstellen van onze reactie op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Deze ondersteuning hebben wij waarschijnlijk ook nodig bij verdere stappen. We komen daarvoor bij de begroting bij u terug.

Wij blijven ons verzetten tegen een kabelverbinding die Schiermonnikoog kruist. Tegelijkertijd willen we ervoor zorgen dat de verbinding áls die er komt, zo min mogelijk hinder en natuurschade geeft.